

2021-03-04
S2021/02146 (delvis)

Socialdepartementet

Statens beredning för medicinsk och
social utvärdering
Box 6183
102 33 Stockholm

Uppdrag att löpande utvärdera och sprida kunskap om det vetenskapliga stödet avseende långvariga effekter av sjukdomen covid-19

Regeringen ger Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) i uppdrag att löpande utvärdera och sprida kunskap om det vetenskapliga stödet avseende behandling och rehabilitering av patienter med långvariga effekter av sjukdomen covid-19.

I uppdraget ingår att:

- Utveckla en metod för att kontinuerligt publicera det vetenskapliga underlaget avseende behandling och rehabilitering av patienter med långvariga effekter av sjukdomen covid-19.
- Presentera resultatet på översiktligt, tillgängligt och visuellt sätt.
- Särskilt uppmärksamma effekter av covid-19 på barn.
- I samverkan med Socialstyrelsen ta fram ett arbetssätt så att resultat och bedömningar löpande kan förmedlas till Socialstyrelsen.
- Följa och utvärdera andra internationella aktörers arbete med frågan.
- Utveckla ett arbetssätt för att löpande identifiera områden där det finns behov av forskning avseende behandling och rehabilitering av långvariga effekter av covid-19.

SBU ska kommunicera resultat och forskningsbehov till Vetenskapsrådet samt andra relevanta myndigheter och aktörer.

Uppdraget ska delredovisas vid tre tillfällen till Regeringskansliet (Socialdepartementet), senast den 31 maj 2021, senast den 28 februari 2022 och senast den 31 maj 2022. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 augusti 2022.

För uppdragets genomförande får SBU använda högst 2 500 000 kronor under 2021. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisition ska ske senast den 1 december 2021. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. Rekvisition, återbetalning, samt all rapportering inom ramen för detta uppdrag ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Många personer, däribland barn, rapporteras ha besvär under lång tid efter genomgången covid-19-sjukdom. Dessa komplikationer uppmärksammas alltmer nationellt och internationellt och behoven av ny kunskap är stora.

Regeringen föreslog i januari 2021 att 50 miljoner kronor avsätts till forskning med anledning av att många patienter rapporteras ha symptom under lång tid efter genomgången covid-19-sjukdom (prop. 2020/21:84). Vetenskapsrådet har därefter i sitt regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att finansiera forskning om långvariga symptom till följd av genomgången covid-19-sjukdom.

I juli 2020 gav regeringen SBU ett uppdrag (S2020/06019) att utvärdera det vetenskapliga stödet avseende vård av patienter som fått långvariga symptom av sjukdomen covid-19. SBU konstaterade i november 2020 att det pågick 400 studier som kan ge information om symtombild samt förekomst av långvariga symptom efter covid-19, att den vetenskapliga aktiviteten är hög och att en senare genomgång av den vetenskapliga litteraturen bör kunna ge svar på fler frågor om långvariga symptom av covid-19.

Regeringen har också gett Socialstyrelsen ett uppdrag (S2021/01100) att ta fram ett stöd för utveckling av relevanta verksamheter, processer och vårdkedjor. Stödet ska bland annat beskriva insatser som kan bli aktuella utifrån symptom som personerna upplever. Stödet ska kunna användas av personer som är verksamma inom olika nivåer i hälso- och sjukvården. Stödet syftar till att på ett övergripande plan hjälpa hälso- och sjukvården med hur de kan identifiera tillståndet, tydliggöra vilka kompetenser och professioner som kan behöva involveras kring patienten och vilka moment som bör ingå i den

totala handläggningen av en patient samt vikten av uppföljning. Det vill säga, att planera vården och tillföra de kompetenser och resurser som behövs.

Närmare om uppdraget

För att få en ökad förståelse för effekterna av genomgången infektion av covid-19 och för att hitta bättre metoder för behandling och rehabilitering behövs mer kunskap om långvariga och kroniska effekter av covid-19. Regeringen ger därför SBU i uppdrag att genomföra en kontinuerlig systematisk översikt avseende patienter som har långvariga effekter av covid-19. Det innebär att sammanställa det vetenskapliga underlag som finns avseende behandling och rehabilitering. I uppdraget ingår att ta del av internationellt publicerat material på området.

Syftet är bl.a. att skapa ett utvecklat evidensbaserat beslutsstöd för att planera sjukvårdens hantering av patienter med långvariga effekter av covid-19. Det kommer även att vara ett viktigt underlag för framtida forskning. Då covid-19 är en ny sjukdom med hög forskningsaktivitet är en kontinuerlig uppdatering av kunskapsläget nödvändigt. Ett sådant arbetssätt gör det möjligt att med vetenskapliga metoder följa en ny sjukdom som covid-19 under pågående pandemi.

Det är viktigt att kunskapsläget uppdateras kontinuerligt för att hjälpa hälso- och sjukvården med hur de kan identifiera tillståndet, tydliggöra vilka kompetenser och professioner som kan behöva involveras kring patienten och vilka moment som bör ingå i den totala handläggningen av en patient samt vikten av uppföljning. SBU ska tillsammans med Socialstyrelsen föra en dialog så att ny kunskap på området kan användas som underlag för Socialstyrelsen och användas som kunskapsunderlag i rekommendationer, nationella riktlinjer samt inom andra relevanta områden. Även frågeställningarna i den systematiska översikten ska tas fram i dialog med Socialstyrelsen.

Kunskapen om de långvariga effekterna av covid-19 ska göras tillgänglig för myndigheter och forskningsinstitutioner samt andra relevanta aktörer. Den ska också göras tillgänglig för allmänheten och på ett pedagogiskt vis förklaras. Myndighetens slutsatser om det vetenskapliga läget på området ska framgå, liksom statistik, och presenteras på ett översiktligt, tillgängligt och visuellt sätt.

Om statistik sammanställs inom uppdraget ska den vara uppdelad efter ålder samt kön, om inte särskilda skäl finns mot detta.

Regeringen bedömer att det finns ett tydligt behov av att stärka kunskapen om sjukdomen covid-19 och dess effekter. Detta förslag ligger i linje med regeringens tidigare insatser. Regeringen avser därför att avsätta 2 500 000 kronor år 2021 samt ytterligare 2 500 000 kronor för 2022 för genomförandet av uppdraget. Medlen utbetalas under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Ardalan Shekarabi

Carl Hogstedt

Kopia till

Statsrådsberedningen SAM
Finansdepartementet BA
Folkhälsomyndigheten
Kammarkollegiet
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Regioner
Vetenskapsrådet